

Administrativ uttalelse fra Drammen kommune – Høring knyttet til rammevilkår for private tjenesteytere i barnevernet

1. Drammen kommune er positiv til en endring i rammevilkår for private tjenesteytere i barnevernet. Tjenesten er generelt mer positive til ideelle aktører og bruk av frivilligheten, enn til kommersiell/private tjenesteytere.
2. Drammen kommune støtter målsettingen om å få etablert rammevilkår som i størst mulig grad sikrer at private tjenesteytere brukes slik at de støtter opp under målene om et godt og effektivt barnevern – hvor hvert enkelt kjøp skal bidra til bedre kvalitet eller samme kvalitet til en lavere kostnad, enn dersom det offentlige utførte oppgaven alene.
3. Barneverntjenesten opplever det som krevende å få på plass gode ordninger og systemer for bestilling og oppfølging av private tjenesteytere – og støtter departementets mål om å regulere og systematisere bruken av private aktører.
4. Drammen kommune støtter presiseringen av at kommunen ikke kan la private tjenesteytere ha funksjon som leder og stedfortredende leder i barneverntjenesten, treffe avgjørelser og vedtak eller opptre som partsrepresentant i fylkesnemnda.
5. Det er ressurskrevende for barneverntjenesten å vurdere den innleide saksbehandlerens grunnlagsarbeid før beslutninger eller vedtak treffes, da det ofte er prosessen og ikke beslutningspunktet som sikrer kvaliteten i arbeidet.

Drammen kommune ser det derfor som mest hensiktsmessig om barneverntjenesten selv utfører saksbehandlararbeidet.

6. Drammen kommune støtter forslaget om at barneverntjenestens ansatte selv møter i forbindelse med behandling i fylkesnemda.
7. Drammen kommune støtter at kommunen ikke kan inngå avtale med private tjenesteytere om igangsetting og gjennomføring av undersøkelse. Dette er en kjerneoppgave for barneverntjenesten og det er derfor avgjørende at tjenesten selv har kompetanse og ressurser til å gjennomføre undersøkelsen - og vider fatte vedtak.

Barneverntjenesten får også i undersøkelsesarbeidet viktig kunnskap om barnet og familien, som kan være nyttig for den videre saksgangen og eventuelle samarbeidsavtaler som opprettes med andre instanser og lavterskeltilbud.

8. Drammen kommune støtter at kommunen ikke skal la seg kunne bistå av private aktører i valg og godkjenning av fosterhjem, å gjennomføre midlertidige akuttvedtak, og å utarbeide og evaluere tiltaks- og omsorgsplaner.
9. Drammen kommune støtter at kommunen ikke kan la seg bistå i lovpålagte og nødvendige oppfølgingsbesøk av fosterhjem, selv om dette er et ressurskrevende arbeid. Barn i fosterhjem er blant de mest sårbare og utsatte barna i kommunene, hvor kommunen har et

særskilt oppfølgings- og omsorgsansvar. Drammen kommune mener derfor at tjenesten må ha ansvaret for dette arbeidet selv.

Drammen kommune mener likevel at det bør åpnes opp for enkelte unntak for eksempel der det er naturlig med et interkommunalt samarbeid – kan være særlig relevant for små kommuner - og i saker som krever oppfølging ut over nasjonale grenser.

Kommunen mener også at det bør i større grad ses på muligheter knyttet til bruk av digitale løsninger jmf erfaringer som er gjort under pandemien.

Dette begrenser likevel ikke muligheten for å tilby ytterligere veiledning og støtte med bistand fra private aktører.

10. Drammen kommune er kritiske til innføring av kommunal egenbetaling for bistand fra Bufetat til rekruttering og opplæring av fosterhjem. Dette forslaget vil kunne skape uheldige forskjeller mellom kommuner ut fra størrelse, kapasitet, kompetanse og økonomiske forutsetninger. I tillegg vil en slik fakturering kunne svekke betydningen av Bufetats bistandsplikt på fosterhjemsfeltet etter barnevernsreformen.
11. Drammen kommune mener det er viktig med like regler og retningslinjer for det kommunale barnevernet uavhengig av størrelse og organisering av tjenesten. Målsettingen bør være at alle barneverntjenester blir like robuste.
12. Opplæring og godkjenning av fosterhjem bør være et offentlig ansvar og Drammen kommune er kritiske til at andre enn kommunen har ansvaret for opplæring og godkjenning av fosterhjem, men ser at kommunene i dag mangler ressurser til dette arbeidet.
13. Fosterhjem bør som utgangspunkt være et offentlig ansvar – hvor private fosterhjem bare vurderes de gangene det offentlige ikke kan levere egnet hjem. Videre bør det offentlige anerkjenne at fosterhjemsrollen er en jobb med tilhørende rettigheter og krav.
14. Drammen kommune vil peke på at overføring av ansvaret og avtalene med private fosterhjem til kommunene kan medføre store økonomiske kostnader. Disse fosterhjemmene har erfaringsmessig langt høyere godtgjøring og mer omfattende oppfølging og veiledning enn ordinære og forsterkede kommunale fosterhjem. Denne merkostnaden bør kartlegges av departementet, og tas med i vurderingen av de økonomiske rammene for ansvarsreformen

Drammen kommune støtter alternativ 2 i forslaget til nytt sjette ledd i lovens § 4-22. Dette innebærer at private tjenesteytere kan ikke inngå avtale med fosterforeldre om godtgjøring for eller innholdet i fosterhjemsoppdraget. Disse avtalene bør styres av det kommunale og statlige barnevernet både på faglig innhold og godtgjøring.

15. Kommunen har tidligere støttet forslaget om et nasjonalt godtgjøringssystem for fosterhjem, jfr utredningen "Trygge rammer for fosterhjem". Et slikt system ville vært en grunnmur og regulator for samarbeidet med private aktører innenfor barnevernets kanskje viktigste arbeidsfelt, og bidratt til at barnets beste i mindre grad blir styrt av økonomiske hensyn. Det er derfor viktig med god timing mellom de prosessene som berøres i høringsnotatet, det vil

si ansvarsreformen, rammer for fosterhjem og de lovendringer som foreslås i notatet om rammevilkårene for private tjenesteytere

16. Drammen kommunen støtter utarbeidelsen av en nettbasert veileder for bedre innkjøpsarbeid i det kommunale barnevernet. I innretning av denne bør det legges vekt på en enkel fremstilling av regelverket for offentlige innkjøp, med praktiske eksempler for å styrke innkjøpskompetansen innenfor dette området.